

Landets kommuner

Rutine for isolering av personer som får påvist SARS-CoV-2 i forbindelse med ankomst til Norge

HelseDirektoratet har med hjemmel i lov om vern mot smittsomme sykdommer § 7-10 annet ledd laget rutine for isolering av personer som får påvist SARS-CoV-2 i forbindelse med ankomst til Norge.

Rutinen ble utviklet i april 2021 på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet og i samråd med Folkehelseinstituttet. HelseDirektoratet var også vært i kontakt med Ullensaker og Halden kommune ifm. dette arbeidet.

Foreliggende dokument er en revisjon av den opprinnelige rutinen.

Bakgrunn

Personer som tester positivt for SARS-CoV-2 ved grensen eller på karantenehotell skal isoleres for å hindre videre smitte. Innreisende til Norge fra land med tilstrekkelig mye smitte har test- og karanteneplikt ved innreise til Norge. Fra 1. april må innreisende også avvente svar på hurtigtest på grensepasseringsstedet så langt det er mulig ut fra forholdene på stedet.

Lovgrunnlag

Smittevernloven § 7-1 pålegger kommunen å sørge for at alle som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen med hensyn til smittsom sykdom er sikret nødvendige forebyggende tiltak, undersøkelsesmuligheter, behandling og pleie utenfor institusjon og pleie i sykehjem eller annen kommunal helseinstitusjon.

En person som viser seg å være smittet med SARS-CoV-2, har plikt til å isolere seg etter § 7. Personer som ved innreisen eller under opphold på karantenehotell får plikt til å isolere seg, skal snarest mulig få tilbud fra kommunen om egnet oppholdssted for gjennomføring av isolasjonen (§§ 7-8).

Personer som får påvist SARS-CoV-2 ved ankomst til Norge bør som hovedregel isoleres nær grensen

Erfaring har vist at personer som tilbringer isolasjonstiden hjemme kan bringe smitte til husstandsmedlemmer. Det har også kommet smitte under transport til karantene/isolasjon i hjemmet. Det er således ønskelig at påvist smittede isoleres umiddelbart og nær innreisestedet, slik at risikoen for videre smitte minimeres. **Hovedregelen er at personer som får påvist SARS-CoV-2 isoleres grensenært i den kommunen der de får påvist smitte, eller i samarbeidende kommune i nærheten.**

Den smittede kan bare reise hjem og isoleres hjemme dersom dette skjer i tråd med gjeldende regler og anbefalinger, dvs. at transporten kan skje på en smittevern faglig forsvarlig måte (se under), og hjemmet oppfyller kravene som stilles til isolasjonssted.

HOD har 25.03.21 bekreftet overfor HelseDirektoratet at kommunene på grensen får dekket kostnadene til isolasjon på linje med karantene.

Rutiner og regler ved påvist smitte hos innreisende til Norge

- Person som tester positivt for SARS-CoV-2 ved grenseovergang bør som hovedregel tilbys egnet oppholdssted for isolasjon i grensekommunen eller i nærliggende kommune som grensekommunen samarbeider med. Tilsvarende bør person som tester positivt for SARS-CoV-2 under opphold på karantenehotell tilbys isolasjonsopphold i den kommunen der personen på diagnosetidspunktet oppholder seg, eller i annen nærliggende kommune som det er inngått samarbeid med.

- Smittede kan ikke *kreve* å bli transportert til hjemkommunen. Hovedregelen skal være at den smittede isoleres grensenært. Dette bør også gjelde for utenlandske arbeidsreisende med påvist SARS-CoV-2 som har planlagt karanteneopphold annet sted i landet i oppholdssted godkjent av Arbeidstilsynet etter covid-19 forskriften § 5d.
- Dersom kommunen den smittede oppholder seg i ikke har kapasitet til å isolere den smittede, kan kommunen likevel unntaksvis vurdere overflytning til den smittedes hjemkommune. Der avstand til hjemkommunen medfører uforholdsmessig lang transport, bør kommunen så langt som mulig avtale egnet isolasjonssted i en mer nærliggende kommune.
- Der kommunen den smittede oppholder seg i har besluttet at den smittede må isoleres i hjemkommunen, innhenter førstnevnte kommune grunnleggende informasjon om den smittedes bosted, husstandsmedlemmer (spesielt obs: uvaksinerte i risikogrupper) og muligheter for praktisk bistand ved eventuell isolasjon i hjemmet, før det opprettes kontakt med kommunelegen i den smittedes hjemkommune.
- Der den smittede ønsker å bli overflyttet til eget bosted for isolasjon, og det er mulig å gjennomføre transporten på smittevernfaglig forsvarlig måte, må den smittede redegjøre for at bostedet tilfredsstiller krav til egnet isolasjonssted. Det er viktig at hjemkommunen også i dette tilfellet varsles om at den smittede isoleres i kommunen.
- Kommunelegen i hjemkommunen kan avgjøre om den smittede kan isoleres i eget bosted eller om det må tilbys annet egnet isolasjonssted. Kommunen har plikt til å tilby forsvarlig oppholdssted for den smittede, etter covid-19 forskriften § 8.

Hvis en kommune mener at boforholdene, familiesituasjonen eller andre forhold medfører at det ikke gir forsvarlig smittevern å isolere den smittede i hjemmet, skal kommunen tilby opphold på hotell eller et annet egnet sted.

Kommunen kan i det enkelte tilfellet bestemme at de som den smittede bor sammen med, isteden kan bo på hotell eller annet egnet oppholdssted som kommunen tilbyr.

Kommunen skal i begge tilfeller dekke kostnadene ved å bo utenfor hjemmet.

- Det er kommunen der den smittede oppholder seg som har ansvar for å tilby nødvendig helsehjelp. Kommunelegen har det overordnede medisinske ansvaret. Enhver har rett til nødvendig smittevernhjelp, jf. smvl. § 6-1 første ledd. Helsedirektoratet påpeker at den smittedes helsetilstand kan tilsa andre vurderinger enn de som er anført her.

Om vurdering av egnet isolasjonssted i hjemkommunen

Forhold som bør ligge til grunn ved isolering i eget bosted

Risikoen for å smitte husstandsmedlemmer er stor. Det bør legges en plan for å sikre at hjemmeisolasjon kan gjennomføres på en sikker måte, og at den smittede er i stand til å etterleve tiltakene.

Personer i isolasjon i hjemmet bør ha:

- Enerom med eget bad/toalett.
- Eget kjøkken/oppholdsrom, eller mulighet for å få servert mat utenfor døren.

Det bør være mulig å holde helt avstand og unngå nærkontakt med de andre som bor i hjemmet. Klarer man å leve helt adskilt i husstanden (for eksempel ved bruk av sokkelleilighet) vil man kunne unngå at husstandsmedlemmene blir smittet.

Kommunen der den isolerte skal oppholde seg må sikre at den smittede kan få praktisk bistand til matombringing og andre nødvendige gjøremål. Videre må kommunen sikre at eventuell forverring i

helsetilstanden blir fanget opp. I de fleste tilfeller, og alltid når det gjelder pasienter i risikogruppen, bør daglig kontakt tilstrebes.

Hvis barn eller andre personer med behov for hjelp får påvist SARS-CoV-2, vil omsorgsbehovet komme først, og kan være et argument for å lempe på kravene. I tilfeller der man ikke sikrer nødvendig adskillelse i hjemmet, må man anta at husstandsmedlemmene blir smittet. Disse bør testes etter vanlige retningslinjer, og ellers som hovedregel være i smittekarantene i 10 dager etter at pasienten antas å være smittefri.

FHI har publisert råd til både til helsetjenesten og til befolkningen om hvordan isolering bør gjennomføres.

- <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/testing-og-oppfolging-av-smittede/hjemmekarantene-og-hjemmeisolering-i-forbindelse-med-covid-19/#hjemmeisolering>
- <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/fakta/karantene-og-isolering/#til-deg-som-er-paalagt-isolering>

Råd om oppholdssteder for isolasjon "isolasjonshotell"

Kommunen som skal ta imot personer som har testet positivt for SARS-CoV-2, bør gjennomføre risikovurdering av fasilitetene og tilrettelegge forholdene for å ivareta smittevern. Det oppfordres til å rådføre seg med kommuner som har erfaring med isolasjonsfasiliteter. Risikovurderingen av oppholdsstedet bør omfatte:

- Hvilke områder som egner seg for personer som har testet positivt for SARS-CoV-2
- Hvordan gjeldende smitteverntiltak skal ivaretas (avstandskrav, hånd-/hostehygiene, matsservering, håndtering av tekstiler og avfall)
- Plan for bruk av munnbind for personer som er isolert
- Bruk av beskyttelsesutstyr for ansatte
- Tiltaksplan for oppfølging dersom personens medisinske tilstand forverres
- Plan for opplæring av ansatte og sikre informasjon til isolerte
- Plan for håndtering av brudd på smittevernråd
- Plan for hvordan mat, renhold og avfallshåndtering kan gjennomføres uten å utsette ansatte for smitterisiko (Det frarådes at ansatte går inn på rommet til de som er isolert).
- Plan for testing ved opphør av isolasjon og ansatte som eksponeres for smitte

Isolasjon er en helsetjeneste (i motsetning til karantene) og de isolerte bør følges opp av helsepersonell. Det er kommunelege som har det medisinskfaglige ansvaret for de som er isolert. Kommunelegen kan delegere oppgavene til annet medisinsk personell. Kommunelegen bør i samarbeid med oppholdsstedet etablere rutiner som sikrer de ansatte mot smitte, samt sørge for informasjon til de isolerte.

Fasiliteter

Personer som får påvist SARS-CoV-2 bør ha enerom med eget bad/toalett. Husstandsmedlemmer og personer i samme reisefølge som nylig har hatt tett kontakt kan isoleres sammen, dersom alle har testet positivt.

Avstandskrav

Det frarådes at ansatte går inn på rommet til de som er i isolasjon. Dersom ansatte likevel må gå inn i rommet, må ansatte og den isolerte ta på beskyttelsesutstyr og holde minst en meters avstand.

Man bør generelt tilstrebe avstand på minst 2 meter til smittede der det er mulig. Vurder behovet for merking i korridorer og fellesområder og om det er behov for å henge opp informasjonsmaterieell om avstandskrav. Fysiske barrierer (smitteskjerm) kan være nyttig enkelte steder som f.eks. resepsjonsområde.

Håndhygiene

Håndhygienefasiliteter bør være tilgjengelig der personer som er isolert oppholder seg og eventuelt i andre fellesområder. Ansatte må også ha anledning til å utføre håndhygiene.

Det bør utarbeides skriftlig informasjonsmateriell om når og hvordan håndhygiene skal utføres.

Beskyttelsesutstyr for ansatte

I all kontakt med personer som har fått påvist SARS-CoV-2 bør det benyttes personlig beskyttelsesutstyr. Som hovedregel vil det si munnbind, øyebeskyttelse, smittefrakk og hansker.

Alt personell som kan forventes å ha kontakt med smittede bør få opplæring i korrekt bruk av personlig beskyttelsesutstyr. Dette omfatter hvordan utstyret tas på og av, samt kritiske punkter under bruk.

Se evt. underoverskrift "Råd når tjenestemottaker er bekreftet smittet med SARS-CoV-2", i følgende råd fra FHI: [Helse- og omsorgstjenester i privat bolig og private hjem i samlokaliserte omsorgsboliger mv. - FHI](#)

FHI har detaljerte råd om personlig beskyttelsesutstyr: [Personlig beskyttelsesutstyr - FHI](#).

Det bør også etableres systemer for innkjøp og egnet lagring av beskyttelsesutstyr.

Matservering

Personer som er isolert, bør innta måltider på rommet. Maten serveres på rommet ved å sette serveringsbrettet på et avlastningsbord på utsiden av rommet. Ansatte banker på og forlater dørområdet. Det bør brukes engangsbestikk o.l., slik at ansatte ikke trenger å hente serveringsfat o.l.

Tekstilhåndtering

Eksisterende rutiner for håndtering av brukte tekstiler bør gjennomgås både med tanke på interne rutiner og ved avtale med eksternt vaskeri.

Personer som er isolert bør selv skifte sengetøy og kaste urent tøy i oppsamlingssekk som skal finnes på rommet. På rommet må det finnes skriftlig informasjon om hvilke tekstiler som kan legges i sekken (f.eks. at privat tøy ikke kan legges der) og at fylte sekker knyttes igjen. Ansatte legger sekken i en ny, ren sekk på utsiden av rommet og frakter sekken direkte til oppsamlingsrom/lager for urent tøy eller vaskeri, atskilt fra andre gjenstander frem til vask.

Ansatte benytter hansker i all kontakt med urene tekstiler og sekker. Håndhygiene utføres når hansker er tatt av.

Avfallshåndtering

Eksisterende avfallsrutiner bør gjennomgås for å ivareta smittevern.

Personen som er isolert bør selv legge avfall i avfallspose, som skal finnes på rommet. På rommet må det finnes skriftlig informasjon om at fylte avfallsposer knyttes igjen. Ansatte tar hånd om avfallssekkene, som bringes til avtalt søppelcontainer.

Ansatte benytter hansker i all kontakt med avfallsposer. Håndhygiene utføres når hansker er tatt av.

Rengjøring/desinfeksjon av rommet

Dersom den medisinske tilstanden tillater det, bør personer som er isolert selv rengjøre eget rom med engangskluter.

Følg [råd om rengjøring under og etter hjemmeisolering](#).

Den som er isolert

Personer som er isolert bør få informasjon om smitteverntiltak, inkludert;

- Nødvendigheten av å holde avstand
- Håndhygiene og hostehygiene
- Regelmessig lufting av rommet hvis mulig
- Bruk av munnbind hvis ansatt må komme inn på rommet eller ved forflytning
- Hva de skal gjøre dersom de opplever forverring av tilstanden

FHI har publisert egne råd til personer som skal være i isolasjon:

- <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/fakta/karantene-og-isolering/#til-deg-som-er-paalagt-isolering>

Transport av personer med påvist SARS-CoV-2

Kommunen der smittede oppholder seg besørger smittevernfaglig forsvarlig transport til det grensenære isolasjonsstedet. Det er viktig at transport av personer med påvist SARS-CoV-2 foregår på smittevernfaglig forsvarlig måte. De skal ikke benytte vanlig drosje eller kollektivtransport. FHI har laget generelle anbefalinger for transport av SARS-CoV-2-smittede: [Råd for transport av pasienter/brukere under covid-19 - FHI](#).

Helsedirektoratet har erfart at mange kommuner har gjort avtale med transportselskaper eller har egne biler som kjører pasienter med covid-19, og smitteverntiltakene rundt dette er basert på FHIs råd. Eksempelvis har Norges Taxiforbund en retningslinje om transport av covid-19-pasienter på sine nettsider. Kommunen kan evt. kontakte andre kommuner med et velfungerende system for slik transport for praktiske råd rundt organisering og samarbeid med transportselskaper. Helsetilstanden til den smittede må være stabil når denne typen transport benyttes. Helse Midt-Norge har en koordinerende funksjon for pasienttransport i de forskjellige helseforetak, og vil også kunne bistå med råd rundt transport av smittede.

Det er samme krav til smittevernfaglig forsvarlig transport for de som skal reise hjem for å gjennomføre isolasjonen der, som for transport til isolasjonshotell.

Egen bil

Dersom den smittede disponerer bil, kan vedkommende i noen tilfeller tillates å kjøre selv til endelig isolasjonssted. Det må være mulig å kjøre direkte; forutsetningen bør altså være at destinasjonen er tilstrekkelig nær til at det ikke er nødvendig å ta pauser eller overnatte på veien. Helsetilstanden må ikke være til hinder for at personen kan kjøre trygt. Det anbefales ikke at den smittede hentes av nær familie eller andre, da det er risiko for smitte hvis man kjører i samme bil. Dette gjelder også dersom disse er fullvaksinerte. Pårørende kan imidlertid sørge for at vedkommende får tilgang til egen bil.

Spesielt om transport av flere smittede sammen

I utgangspunktet bør det ikke transporteres flere personer med påvist SARS-CoV-2 i samme transportmiddel, med unntak av personer fra samme husstand eller reisefølge og som nylig har hatt tett kontakt. I busser og større kjøretøyer vil det unntaksvis være mulig å transportere flere smittede sammen over kortere avstander (dersom man kan holde 2 meter avstand). Ved transport av smittede fra grenseoverganger der SARS-CoV-2 har vært påvist ved hurtigtest, bør man være spesielt varsom med å frakte flere smittede sammen da hurtigtester i noen tilfeller kan være falskt positive. Risiko for smitte øker med reisens varighet. Forutsetninger for at flere smittede kan transporteres sammen er:

- Alle passasjerer skal benytte munnbind fra før ombordstigning og beholde munnbindet på under hele transporten. Personer som ikke kan bruke munnbind pga. alder eller medisinske årsaker, bør ikke transporteres i samme kjøretøy som andre smittede, med unntak for husstandsmedlemmer og andre i

samme reisefølge de har hatt tett kontakt med. Barn under 12 år er ikke anbefalt å bruke munnbind. Barn under 2 år frarådes bruk av munnbind, da det kan hindre fri pust.

- Alle passasjerer skal holde minst 2 meter avstand til andre under transporten. Dette gjelder ikke for personer i samme husstand eller for personer i samme reisefølge som nylig har hatt tett kontakt.
- Det bør utføres hånddesinfeksjon før ombordstigning.
- Ansvarlige for transporten bør informere om, og ha et driftssystem som ivaretar at passasjerer unngår trengsel og kødannelse før og etter transport.

Dersom den smittede motsetter seg isolasjon i regi av kommunen der vedkommende oppholder seg

Man kan tenke seg situasjoner der en person med påvist SARS-CoV-2 motsetter seg isolasjon i regi av kommunen der vedkommende oppholder seg, og ønsker å reise hjem. Plikten til isolasjon innebærer at den smittede ikke kan bruke kollektivtransport eller ordinær drosje. Den smittede kan ikke *kreve* smittevern­faglig forsvarlig transport til hjemkommunen eller annet isolasjonssted etter den smittedes ønske. Dersom den smittede ikke har mulighet til selv å besørge smittevern­faglig forsvarlig transport, har den smittede dermed plikt til å la seg isolere på tilvist sted i regi av kommunen der vedkommende oppholder seg. Dersom den smittede bryter isolasjonsplikten ved å reise til hjemkommunen uten å besørge smittevern­faglig forsvarlig transport, er dette en straffbar handling etter covid-19-forskriften § 24 (bøter eller fengsel inntil seks måneder). En kommune som oppdager et slikt forhold kan vurdere å melde forholdet til politiet.